

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
КЗВО ЛОР «Львівська медична
академія імені Андрея Крупинського»
Протокол №1 від 29.08.2025 р.

Навчальна програма

Тема заходу БПР	Інфекційний контроль в практиці медичного працівника
Вид заходу	Майстер-клас
Цільова аудиторія	Лікарські спеціальності. Фахівці у сфері охорони здоров'я. Фармацевтичні спеціальності. Професіонали у галузі охорони здоров'я у закладах охорони здоров'я. Професіонали з вищою немедичною освітою, які працюють в системі охорони здоров'я.
Мета заходу	Метою є підвищення та вдосконалення професійних компетентностей медичних сестер і братів медичних у сфері інфекційного контролю шляхом демонстрації та відпрацювання сучасних підходів, алгоритмів і практичних методик запобігання поширенню інфекцій у закладах охорони здоров'я. Учасники працюватимуть безпосередньо з покроковими алгоритмами дій, манекенами, тренажерами та навчальними матеріалами, що сприятиме формуванню стійких практичних навичок безпечної роботи, правильного застосування засобів індивідуального захисту, дотримання стандартів інфекційної безпеки та мінімізації ризиків інфікування пацієнтів і персоналу. Після завершення заходу учасники зможуть: – знати та розуміти основні принципи організації та впровадження інфекційного контролю, включаючи оцінку ризиків, шляхи передачі інфекцій та заходи їх профілактики; – застосовувати сучасні методи профілактики інфекцій, включно з техніками гігієни рук, використанням бар'єрних засобів, дотриманням асептики та антисептики під час виконання процедур; – опановувати практичні навички безпечного поводження з біологічним матеріалом, гострими інструментами та потенційно інфікованими відходами; – дотримуватися правил інфекційної безпеки та правильно використовувати засоби індивідуального захисту в різних клінічних ситуаціях; – здійснювати правильне маркування, тимчасове зберігання та транспортування потенційно інфікованих матеріалів відповідно до вимог безпеки; – аналізувати типові порушення та помилки в системі інфекційного контролю й впроваджувати коригувальні заходи для їх запобігання.
Перелік компетентностей, що набуваються або вдосконалюються	• Опанує знання та навички організації системи інфекційного контролю. Учасник буде здатен:

	– пояснити основні принципи інфекційного контролю та шляхи передачі інфекцій; – оцінювати ризики виникнення інфекцій у різних клінічних ситуаціях; – дотримуватися стандартних запобіжних заходів та принципів асептики й антисептики; – визначати пріоритетні заходи для попередження інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги. • Оволодіє практичними навичками застосування засобів індивідуального захисту та бар'єрних методів. Учасник буде здатен: – правильно обирати, одягати та знімати засоби індивідуального захисту; – використовувати бар'єрні методи захисту відповідно до рівня ризику; – виконувати гігієну рук згідно з міжнародними стандартами; – демонструвати послідовність дій при роботі в умовах підвищеної епідемічної небезпеки. • Опанує підходи до запобігання інфекційним ускладненням під час виконання медичних маніпуляцій. Учасник буде здатен: – ідентифікувати потенційні джерела контамінації під час роботи з пацієнтом та інструментами; – дотримуватися безпечних технік маніпуляцій, що мінімізують ризики інфікування; – поводитися з гострими інструментами відповідно до правил безпеки; – застосовувати алгоритми дій у разі аварійних ситуацій (порізи, укол голкою, контакт з біологічними рідинами). • Сформує компетентність у поводженні з медичними відходами та потенційно інфікованими матеріалами. Учасник буде здатен: – правильно сортувати, маркувати та утилізувати медичні відходи; – користуватися контейнерами для гострих та небезпечних відходів; – забезпечувати безпечне тимчасове зберігання та транспортування потенційно інфікованих матеріалів; – дотримуватися екологічних та санітарних вимог до поводження з відходами. • Опанує навички комунікації, документування та контролю інфекційної безпеки. Учасник буде здатен: – ефективно інформувати пацієнта щодо заходів інфекційної безпеки; – заповнювати медичну документацію, пов'язану з інфекційним контролем; – проводити самооцінку та аудит дотримання правил інфекційної безпеки; – брати участь у впровадженні заходів для підвищення якості інфекційного контролю в закладі охорони здоров'я.
Опис структури заходу	1. Вступ • Привітання учасників, знайомство та визначення рівня підготовки групи. • Ознайомлення з метою майстер-класу, очікуваннями учасників, регламентом та організаційними моментами.

	• Короткий огляд ролі медичної сестри/брата медичного в системі інфекційного контролю та важливості дотримання стандартів безпеки при наданні медичної допомоги. 2. Теоретичний блок. Основи інфекційного контролю та профілактики інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги • Принципи безпеки при роботі з пацієнтами, біологічними рідинами та потенційно інфікованими матеріалами. • Основні вимоги до організації робочого місця: чисті та брудні зони, підготовка інструментів та матеріалів. • Розпізнавання потенційних ризиків інфікування (контактні, крапельні, повітряні, парентеральні). • Стандартні запобіжні заходи та використання засобів індивідуального захисту (ЗІЗ). Практична частина (очна форма) • Демонстрація правильного способу гігієни рук за міжнародними стандартами. • Відпрацювання технік безпечного контакту з пацієнтом і біологічними рідинами на манекенах чи тренажерах. • Виявлення та виправлення помилок у дотриманні інфекційного контролю (забруднення ЗІЗ, порушення бар'єрних заходів тощо). 3. Теоретичний блок. Сучасні системи інфекційного контролю в медичній практиці • Огляд сучасних підходів до інфекційного контролю: стандартні, додаткові та спеціальні заходи. • Методи профілактики внутрішньолікарняних інфекцій під час виконання медичних маніпуляцій. • Правила безпечного поводження з потенційно інфікованим матеріалом: маркування, транспортування, тимчасове зберігання. • Дезінфекція, стерилізація та використання одноразових матеріалів. Практична частина (очна форма) • Відпрацювання роботи з різними типами ЗІЗ та інфекційних бар'єрів. • Демонстрація правильного маркування та пакування матеріалів, що можуть містити патогени. • Моделювання ситуацій порушення інфекційного контролю та відпрацювання алгоритмів їх усунення. 4. Теоретичний блок. Інфекційні ризики при роботі з особливими групами пацієнтів та в нестандартних ситуаціях • Особливості роботи з пацієнтами з високим ризиком інфікування чи передачі інфекцій: діти, пацієнти з імунodefіцитом, агресивні або психічно нестабільні пацієнти. • Алгоритми реагування на аварійні ситуації: укол голкою, поріз, контакт слизових оболонок з біологічними рідинами. • Дії медичного працівника після аварійної ситуації: невідкладні заходи, повідомлення, документування. Практична частина (очна форма) • Відпрацювання алгоритмів поведінки з особливими групами пацієнтів. • Симуляції екстрених ситуацій: травмування голкою, розлив біологічної рідини, пошкодження ЗІЗ.
--	---

	• Відпрацювання кроків надання допомоги собі та колегам під час аварійних інцидентів. 5. Теоретичний блок. Утилізація медичних відходів та забезпечення безпечного середовища • Правила поводження з медичними відходами: класифікація, сортування, пакування, транспортування. • Особливості поводження з гострими та потенційно інфікованими матеріалами. • Норми та вимоги до дезінфекції поверхонь, інструментів та обладнання. Практична частина (очна форма) • Демонстрація правильного сортування медичних відходів згідно з категоріями. • Відпрацювання техніки безпечного утилізування гострих предметів. • Практичні вправи з дезінфекції та обробки робочої зони. 6. Рефлексія та підведення підсумків • Обговорення отриманих знань та практичних навичок. • Аналіз типових порушень інфекційного контролю та складних ситуацій, що виникають у медичній практиці. • Оцінювання результатів навчання через практичні вправи, ситуаційні завдання та тестування. • Рефлексія учасників щодо власної готовності відповідально та безпечно діяти у сфері інфекційного контролю.
Загальний обсяг навчального навантаження	14 академічних годин / 10 астрономічних годин
Форми організації та проведення заходу	• Очний майстер-клас із демонстрацією сучасних підходів інфекційного контролю: показове виконання правил гігієни рук, технік надягання та зняття засобів індивідуального захисту, безпечного поводження з біологічними рідинами, дезінфекції робочої зони та інструментів; демонстрація алгоритмів дій у потенційно небезпечних ситуаціях. • Практичні вправи на робочих місцях: відпрацювання навичок правильного застосування ЗІЗ, технік бар'єрного захисту, безпечної утилізації відходів, поводження з гострими інструментами, дотримання асептики та антисептики; безперервний супровід та корекція дій учасників тренером. • Симуляційне навчання у змодельованих клінічних ситуаціях: робота в умовах, наближених до реальних, з моделюванням аварійних ситуацій (укол голкою, поріз, розлив біологічної рідини), порушення інфекційного контролю, контакту з потенційно інфікованим матеріалом; відпрацювання командної взаємодії та алгоритмів реагування. • Інтерактивна лекція та демонстраційні сесії: структурована подача теоретичних основ інфекційного контролю, стандартних та додаткових запобіжних заходів, правил маркування, транспортування та дезінфекції; розбір типових помилок і шляхів їх попередження, обговорення реальних клінічних кейсів. • Зворотний зв'язок та рефлексія: обговорення результатів відпрацьованих практичних навичок, аналіз правильності виконання етапів інфекційного контролю, самооцінка учасниками власної підготовленості, формування індивідуальних рекомендацій для подальшого професійного вдосконалення.

Методи організації та проведення заходу	• Інтерактивна очна лекція – подача теоретичного матеріалу в доступній формі з елементами діалогу, обговоренням ключових принципів інфекційного контролю, демонстрацією алгоритмів безпечної роботи, використанням презентацій, відеоматеріалів, схем і візуальних моделей для кращого розуміння теми. • Очний майстер-клас – покрокова демонстрація технік інфекційної безпеки (гігієна рук, правильне надягання та знімання ЗІЗ, поводження з біологічними рідинами, дезінфекція та утилізація), із залученням учасників до активного виконання практичних завдань під супроводом тренера та отриманням оперативного зворотного зв'язку. • Симуляційне очне навчання – моделювання типових та складних ситуацій, пов'язаних із порушенням інфекційного контролю чи ризиком інфікування (укол голкою, розливи біоматеріалу, аварійні контакти), з відпрацюванням алгоритмів реагування та командної взаємодії. • Проблемно-орієнтоване навчання (PBL) – розбір практичних кейсів із реальних клінічних ситуацій, виявлення ризиків, аналіз пріоритетних дій, обговорення варіантів рішень та формування обґрунтованих висновків відповідно до вимог інфекційного контролю. • Групові обговорення та рефлексія – обмін досвідом між учасниками, обговорення типових помилок і труднощів, осмислення отриманих знань, формування рекомендацій щодо вдосконалення власної практики інфекційної безпеки. • Навчальні тести та практичні ситуаційні завдання – оцінювання рівня сформованих знань і навичок через тестування, аналіз симульованих клінічних випадків, виконання практичних завдань, що імітують реальні професійні ситуації та дозволяють визначити готовність до безпечної роботи.
Матеріально-технічне забезпечення освітнього заходу	• Комп'ютер, проектор та екран / монітор – для демонстрації презентацій, інструкцій, відеоматеріалів, алгоритмів інфекційного контролю та безпечної роботи з біологічними рідинами. • Манекени / симулятори / тренажери для відпрацювання навичок інфекційного контролю: манекени для виконання маніпуляцій, тренажери для надягання/знімання ЗІЗ, симуляційні модулі для роботи з біоматеріалами та аварійними ситуаціями. • Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ): одноразові та оглядові рукавички, медичні маски, респіратори, захисні окуляри/щитки, одноразові халати або комбінезони, шапочки, бахіли – для демонстрації та практичного відпрацювання заходів інфекційної безпеки. • Системи та матеріали для роботи з біологічними рідинами: пробірки різних типів, контейнери для біоматеріалів, пакети для герметичного транспортування, піддони та підставки для пробірок, піпетки, серветки та матеріали для очищення та захисту поверхонь. • Антисептичні засоби та дезінфектанти: спиртові антисептики, спиртові або хлоргексидинові серветки, дозатори для обробки рук, засоби для поверхневої дезінфекції, одноразові рушники – для демонстрації правильних технік дезінфекції та профілактики контамінації. • Контейнери для утилізації медичних відходів: контейнери для

	гострих предметів (sharps), тверді контейнери для біологічних відходів, пакети з маркуванням для потенційно інфікованого матеріалу – для навчання безпечній утилізації та поводженню з відходами. • Матеріали для фіксації та післяпроцедурної обробки: марлеві серветки, стерильні бинти, пластирі, вата, еластичні стрічки, перев'язувальні матеріали – для моделювання післяпроцедурного догляду та безпечної роботи після контакту з біоматеріалом. • Додаткові допоміжні матеріали: робочі поверхні та покриття, рукомийники або мобільні станції для гігієни рук, дезінфекційні килимки, робочі столи з чітким зонуванням (чиста/брудна зона) – для забезпечення реалістичного середовища тренінгу. • Навчально-методичні матеріали: роздаткові матеріали, інструкції, алгоритми дій, чек-листи, пам'ятки з інфекційного контролю – для підтримки засвоєння теоретичного й практичного матеріалу учасниками.
Форми підсумкового контролю	• Тестування – перевірка теоретичних знань за допомогою тестових завдань (20 питань, 100%, з яких не менше 15 правильних відповідей (75%) необхідні для успішного проходження). • Вирішення ситуаційних задач – аналіз змодельованих клінічних сценаріїв, пов'язаних із порушенням інфекційного контролю: неправильне використання ЗІЗ, аварійні контакти з біоматеріалами, порушення процедури дезінфекції, неправильне поводження з відходами. Учасники обґрунтовують правильні алгоритми дій і демонструють здатність до командної взаємодії. • Практично-демонстраційний блок – виконання або детальний розбір покрокових демонстрацій технік інфекційного контролю: гігієна рук, надягання та зняття ЗІЗ, безпечне поводження з гострими інструментами, дезінфекція поверхонь, утилізація відходів, реагування на аварійні ситуації. Оцінюється точність дій, дотримання стандартів та техніка безпеки. • Рефлексія та самооцінка – обговорення учасниками власного рівня готовності працювати відповідно до вимог інфекційного контролю, аналіз складних моментів та типових помилок, визначення власних зон розвитку та шляхів удосконалення професійних компетентностей.